ПАРТИЯ ПЛАНЛАРИ — ХАЛҚ ПЛАНЛАРИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 142 (6254).

25 ИЮЛЬ

СЕШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ИЮЛЬ (1978 йил) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

РЕСПУБЛИКА ЭКОНОМИКАСИНИНГ ҚУДРАТЛИ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг республикани иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг 1978 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисидаги ахбороти эълон қилинди.

Республика Марказий статистика бошқармасининг маълумотлари Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи қатори КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан 1978 йил планини тўла ва зиёдаси билан бажариш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирганликлари ҳамда шу йилнинг биринчи ярмида республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришганликларидан далолат беради.

(Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг тўла ахбороти газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

Илғорлар намунаси ёш чорвадорларни янги ғалабалар сари илҳомлантирмоқда. Эндиликда областимиз хўжаликларида «Красний водопад» экспериментал базаси сут соғувчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Чудная, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати М. Исоқова издошлари кўпайиб бормоқда. Суратда: устоз сут соғувчилар М. Исоқова, А. И. Чудная ўртоқлар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Мамлакат аҳолиси ва халқ хўжалигига почта алоқаси хизматини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда айтиладики, кейинги йилларда мамлакатда почта алоқаси ишини такомиллаштириш борасида бир қанча тадбирлар амалга оширилди, шаҳар ва темир йўллар ҳузурида почтамтлар қурилди ва реконструкция қилинди, янги алоқа бўлимлари очилди, почтани ҳаво ва автомобиль транспортида ташиш кўпайди. Марказий газеталарнинг текстларини мамлакатнинг катта-катта шаҳарларига фототелеграф методи билан тез юбориш ташкил қилинди. Шундай қилиб бу газеталар ана шу шаҳарларда Москвада чиққан куни босилиб аҳолига етказилиб турибди.

Айни вақтда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шуни таъкидладиларки, аҳоли ва халқ хўжалигига почта алоқаси хизмати янада яхшиланишга муҳтож, почта алоқасининг моддий-техника базаси суст ривож топмоқда, баъзи почтамтларда ва алоқа узелларида хабарлар қўлда ишловдан ўтказилмоқда. Хатлар, газеталар, журналларни етказиб бериш учун белгилаб қўйилган муддатлар бузилишига йўл қўйилмоқда. Почта ходимлари кадрларининг ва айниқса почтальонларнинг қўнимсизлиги катта.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Алоқа министрлиги билан иттифоқдош республикаларнинг алоқа министрликлари зиммасига почта ишлаб чиқариш-техника базасини янада ривожлантириш, алоқа корхоналарини хат, бандероль ва посилкаларни хилловчи механизация ва автоматизация воситалари билан таъминлаш чораларини кўриш вазифасини юклади. Шаҳарларда ва қишлоқ жойларда газета ҳамда журналларни моторлашган транспорт воситасида етказиб беришни жорий қилиш тезлаштирилсин. Почта жўнатмаларини контейнерларда ташиш кўпайтирилсин. Аҳоли ва халқ хўжалигининг почта алоқаси хизматларига эҳтиёжларини янада тўла қондирмоқ учун мавжуд ички резервлардан фойдаланиш борасидаги ишлар активлаштирилсин.

СССР Госплани, СССР Госснаби ва тегишли министрликлар ҳамда идораларга почта алоқаси корхоналарининг моддий-техника таъминоти; почтага ишлов берадиган автомат машиналар комплекси, газеталарни тарқатувчи автоматлаштирилган линияларни ишлаб чиқиш ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш; мавжуд почта вагонларини такомиллаштириш ва ихтисослаштирилган янги почта вагонларини СССР Алоқа министрлигига етказиб бериш масалаларини ҳал этиш вазифаси топширилди.

СССР министрликлари ва идораларига почта орқали кўпдан-кўп посилкалар юборадиган ўзларига қарашли корхоналар ва ташкилотларда шу жўнатмаларга механизациялашган ишлов бериш ускуналари бўлган ишлаб чиқариш бинолари ажратиш таклиф қилинди.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетларига айниқса янги уй-жой қурилиш районларида почта, алоқа бўлинмаларини кўпайтириш, почта алоқаси коллективлари учун зарур маданий-маиший шароитларни яратиш, почтальонларга хизмат квартираларини ҳамда уларнинг болалари учун мактабгача болалар муассасаларида ўринларни кўпроқ ажратиш чораларини кўриш таклиф қилинди. Шаҳар атрофи ва шаҳарлараро маршрутлардаги рейс автобуслари орқали газета, журналлар ва хат-хабарларни ташиш кенгайтирилади. Уй-жойларни лойиҳалаётганда ва қураётганда алоқа корхоналарининг уй подъездларида абонент шкафлари ҳамда газета-журналлар сақланадиган жойлар (таянч пунктлари)ни жойлаштириш борасидаги технологик талаблари назарда тутилсин. Маҳаллий саноат корхоналарида абонент шкафлари ва зарур посилка таралари ишлаб чиқариш ташкил қилинсин.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига почта алоқаси корхоналаридаги оммавий-сиёсий ишлар даражасини ошириш, топширилган иш учун кадрларга қўйиладиган талабчанликни кучайтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда, аҳоли ва халқ хўжалигига почта алоқаси хизмати маданиятини юксалтиришда уларга кўпроқ конкрет ёрдам бериш тавсия этилди. Почта алоқаси корхоналари орасида белгиланган топшириқларни ва зиммага олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа кенг авж олдирилсин.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

21 июлда СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг ҳамда давлат бюджетининг 1978 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари муҳокама қилинди.

КПСС XXV съездининг, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошириш натижасида ва шу йилнинг планини тўла ва ошириб бажариш учун, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги туфайли мамлакат экономикасини ривожлантиришда ҳамда халқ фаровонлигини юксалтиришда янги-янги муваффақиятларга эришилди.

Саноат ишлаб чиқариши 1978 йилнинг биринчи ярмида 1977 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан шу йилги планда белгиланган 4.5 процент ўрнига 5.2 процент ўсди. Саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан берилган топшириқларни барча иттифоқдош республикалар, СССР министрликлари ва идоралари бажардилар.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан партия ва ҳукумат қарорларида кўзда тутилган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Социал программа муваффақиятли адо этилмоқда. Аҳолининг реал даромади ўсди.

Шу билан бирга, СССРнинг баъзи министрликлари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари маҳсулотнинг айрим турларини чиқариш, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва ўзлаштириш, фойда олиш ва маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан план топшириқлари бажарилишини таъминламаганликлари уқтириб ўтилди.

СССР Министрлар Совети СССР министрликларига, идораларнинг раҳбарларига ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш масалалари хусусида КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми ва 1978 йил июль Пленуми қарорларига ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларига амал қилиб, ўзларига қарашли корхоналар ва ташкилотларнинг 1978 йил биринчи ярмидаги хўжалик фаолияти якунларини пухта анализ қилиб чиқишни, 1978 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг муваффақият билан бажарилишини таъминлаш мақсадида мавжуд нуқсонларни бартараф этиш юзасидан тегишли тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш вазифасини юклади.

Шу мажлисда «1978 йилда ҳосилни ўриб-йиғиб олиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашни таъминлаш ҳамда 1978—79 йилги даврда чорва қишловини муваффақиятли ўтказишнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1978 йил 25 майда чиқарган қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Тайёрлов министрлигига, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш техникаси билан таъминлаш СССР давлат комитетига ҳамда СССРнинг тегишли министрликлари ва идораларига колхозлар, совхозлар, тайёрлаш, қайта ишлаш ва транспорт корхоналари ҳамда ташкилотларининг ҳосилни ўриб-йиғиб олишга, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва оммавий ташиш ишига тайёргарликни қисқа муддат ичида тугаллаш, ўрим-йиғим ишларининг қисқа муддатда ўтказилишини таъминлаш, барча экинлардан етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик ва чорва қишловига ўз вақтида тайёргарлик кўришни таъминлаш чораларини кўришни таклиф этди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров нутқ сўзлади.

МАТБУОТДА ЕТАКЧИ МАВЗУ

Миллион-миллион кишиларнинг фидокорона меҳнати туфайли партиянинг планлари амалга оширилаётган коммунистик қурилишнинг ҳамиша олдинги маррасида туриш — Совет матбуотининг фахрли ва масъулиятли бурчидир. Қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленуми томонидан белгиланган улуғвор программасини бажаришга партия коммунистларининг, барча меҳнаткашларнинг кучини сафарбар қилаётган ҳозирги пайтда матбуотимизга, телевидение ва радио эшиттиришимизга катта аҳамият берилмоқда. Пленум материалларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини чуқур тушунтириш, ҳозирги шароитда партия аграр сиёсатининг моҳиятини газетхонларга ва радио тингловчиларга етказиш — информация ва пропаганда органларининг биринчи навбатдаги вазифасидир.

Тушунтириб бериш — Пленумда белгиланган қоидалар ва хулосаларни шунчаки умумий тарзда баён қилиш эмас, балки шу қоидалар ва хулосаларни қунт билан, собитқадамлик, қатъият билан амалга оширишга интилиш, ишнинг конкрет аҳволини шу нуқтаи-назардан туриб, талабчанлик билан анализ қилиш демакдир. Матбуот саҳифаларида худди шундай материаллар анчагина эълон қилинди. Бундай материаллар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш учун қўшимча имкониятларни кўрсатиб беради, илғор тажрибани оммалаштиришга, қолоқларни илғорлар даражасига етказишга кўмаклашади.

Аммо баъзи газеталарнинг саҳифаларида ҳали ҳам кампаниячилик қолдиқларини кўриш мумкин. Баландпарвоз сарлавҳалар ва ҳар хил мавзудаги «умри қисқа» хабарлар учраб туради. Лекин экономиканинг, ижтимоий ҳаёт, маданий қурилишнинг етилган масалаларини кўтариб чиққан, ғоят равшан ва батафсил ёзилган принципиал ва янгиликдан иборат мақола ҳамда хабарлар ҳозирча жуда кам. Марказий Комитет Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган мавзуларни самарали ёритиш учун ишлаб чиқариш новаторларини, мутахассислар, олимлар, партия ходимларини ёрдамга чақирган ҳолда истиқболни аниқ билиб, пухта ўйлаб ва планли иш кўриш керак.

Қишлоқ хўжалигини интенсивлашнинг энг асосий, стратегик йўналишларида чуқур публицистик изланишни социалистик мусобақани оператив, таъсирчан ёритиш билан боғлаб олиб бориш керак. Социалистик мусобақадан мақсад — ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир хўжаликда кўпроқ миқдорда ғалла, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришдан иборат. Оширилган мажбуриятлар қабул қилиб, фан муваффақиятлари билан илғорлар тажрибасидан моҳирона фойдаланаётган меҳнат коллективларини матбуот ҳар қанча қўллаб-қувватласа арзийди. Энг яхши меҳнат намуналарини пропаганда қилганда юксак натижаларга қайси йўллар билан эришилганлигини, қандай қилиб бировлар илғорлар сафига ўтиб, бошқа бировлар эса бир жойда депсиниб турганлигини, хўжалик юритишнинг якунлари айни бир хил шароитда нима учун кўпинча бир-биридан фарқ қилаётганлигини очиқ-ойдин кўрсатиб бериш керак.

Давлат ва колхозларнинг қишлоқ хўжалиги учун сарфлаётган маблағларининг ўсиши шу ресурслардан моҳирлик билан тежаб-тергаб, масъулиятни сезиб фойдаланишни, бу маблағлардан энг кўп фойда олишни зўр қатъият билан талаб қилмоқда. Матбуот органлари тежамкорлик учун, сарфланган капитал маблағларнинг тез орада самара бериши учун, меҳнат унумдорлигини ҳамма чоралар билан ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш учун курашда ташаббускор бўлиши лозим. Матбуот органлари гап план интизоми, давлат манфаатларига риоя қилиш тўғрисида борганида келишувчиликка йўл қўймай, принципиал позицияда туришлари керак, албатта.

Экономикамизнинг аграр секторини замонавий индустриал негизга кўчириш соҳасидаги тадбирларнинг комплекс характерда эканлиги оммавий ахборот ва пропаганда воситалари зиммасига қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун хизмат қиладиган саноат тармоқлари, қурилиш ва лойиҳалаш бўлинмалари, илмий ва конструкторлик ташкилотларининг ишларига эътиборни кучайтириш вазифасини юклайди. Колхозлар ва совхозларнинг меҳнаткашлари матбуот, телевидение, радио қишлоқда юз бераётган социал жараёнларни, қишлоқ аҳолисининг талаб-эҳтиёжларини ҳамиша чуқур ўрганиб борадилар, деб кутишга ҳақлидир.

Етиштирилган ҳосилни ўриб-йиғиб олишда мусобақанинг амалий, сафарбар қилувчи кучини кўрсатиб бериш — ҳозирги вақтда сира кечиктирилмайдиган вазифадир. Матбуотнинг илҳомбахш ва сафарбар қилувчи сўзи улкан ғалла учун умумхалқ курашини кучайтириб юбориши, алоҳида ўрнак кўрсатган кишиларнинг хизмати жамоатчилик томонидан тақдирланаётганлигини кўрсатиши, камчиликларни дарҳол тугатишга ёрдам бериши керак. Шу кунларда моддий-техника имкониятлари мавжуд бўлган тақдирда, кўпгина район газеталари ҳар куни чиқарилиб, маҳаллий радионинг қишлоқ хўжалигига доир эшиттиришлари эрта саҳардан бошланаётган жойларда тўғри иш қилинмоқда.

Ҳосилнинг тақдири ўрим-йиғимнинг суръати ва сифатигагина боғлиқ эмас. Ўтган йилларда баъзи редакциялар қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлашни ташкил этиш масалаларини эътибордан четда қолдирган эдилар. Бу йил шундай аҳволга йўл қўйиш керак эмас. Матбуот контроллик ҳамда ошкораликнинг синалган формаларидан фойдаланиб, ҳосилнинг нобуд бўлиши ва исроф қилинишига қарши бепарволик, халқ мулкига нисбатан юлғичлик муносабатларига қарши мустаҳкам тўсиқ яратиш учун кўп иш қилиши мумкин.

Қишлоқ партия ташкилотларининг фаолиятини муносиб даражада ёритиш керак. Партия аграр сиёсатининг амалга оширилиши биринчи навбатда шуларга боғлиқ. Партиявийлик раҳбарликнинг чинакам ижодий услуби намуналарини барқарор қилган ҳолда эскирган қолоқ методларга қарши, амалий ишни қоғозбозлик ва мажлислар шовқин-суронига айлантиришга қарши, халқ «хўжа кўрсин учун» деб ҳақли равишда ном берган ҳамма нарсаларга қарши кескин кураш олиб бориш керак.

Матбуот органларига партиявий раҳбарлик ҳам мана шу талабларга муносиб даражада бўлиши лозим. Партия комитетлари янги вазифалар ва проблемаларнинг кенг доирасини тўғри билиб олишда, куч-ғайрат сарфланиши керак бўлган асосий участкаларни белгилаб олишда, ҳар бир журналистлар коллективининг ижодий кучларини тўлароқ рўёбга чиқаришда редакцияларга ёрдам беришлари лозим. Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида ахборот ва пропаганда воситаларининг ғоят таъсирчан бўлиши тўғрисида тегишлича ғамхўрлик қилмаган бир қанча партия ташкилотлари танқид этилган эди. Пленумнинг шу кўрсатмасидан тегишли хулоса чиқариб олиш керак.

Марказий Комитет Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев қуйидагиларни уқтириб ўтган эди: миллионлаб кишилар тўғрисида, уларнинг ҳаёти, меҳнати ва турмуш шароитлари тўғрисида гап борар экан, бу нарса коммунистлар учун энг жиддий сиёсатдир. Мамлакатнинг агросаноат комплексини ҳар тарафлама ва муттасил ривожлантириш учун курашдаги янги босқичнинг маъноси ҳам худди мана шундан иборат. Бу — партиянинг синалган ёрдамчилари — совет журналистлари учун ҳам ҳамиша энг асосий, энг муҳим иш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

[«ПРАВДА» газетасининг 24 июлдаги бош мақоласи].

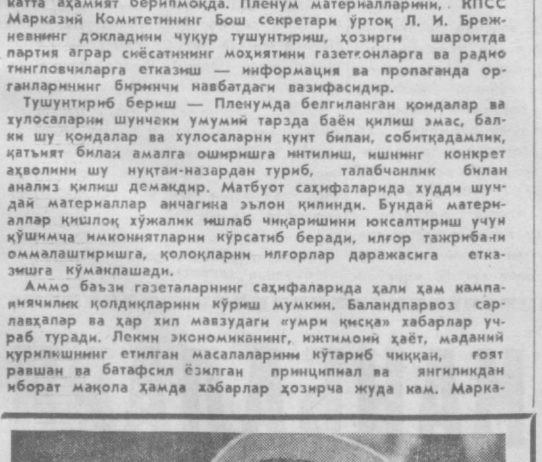

Усмон Ҳамроқулов Олмалиқ мис эритиш заводининг илғор ишчиларидан бири. У корхонада катта сигналчи бўлиб ишлайди. Вазифасини доим тез ва соз бажаради.

В. Сироткин фотоси

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси 26 июль куни соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 25 июль соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 26 июлда эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида соат 9 дан рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 26 июль куни соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида ўтказилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

24 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети бир қанча доимий комиссияларининг мажлислари бўлди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги, табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш комиссиялари қўшма мажлис ўтказдилар. Бу мажлисда республика Олий Советининг еттинчи сессияси муҳокамасига қўйилаётган Ўзбекистон ССР Ўрмон кодексининг лойиҳаси кўриб чиқилди. Мажлисни қишлоқ хўжалиги комиссиясининг раиси Й. Р. Қурбонов олиб борди. Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов иштирок этди.

Доимий комиссиялар республика Министрлар Совети тақдим этган Ўзбекистон ССР Ўрмон кодексининг лойиҳасини асосан маъқулладилар.

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати доимий комиссиясининг мажлисида чет мамлакатлардан келтирилган ускуналар негизида қурилаётган корхоналарни ишга тушириш муддатларига риоя этилиши тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Текшириш шуни кўрсатдики, баъзи корхоналарда ва қурилишларда чет эллардан келтирилган ва ўз муддатида ўрнатилмаган кўп миқдордаги ускуналар тўпланиб қолган.

Доимий комиссия буюртмачи министрликлар ва идораларга пудратчи ташкилотлар билан биргаликда ҳар бир объект қурилишининг боришини қисқа вақт ичида кўриб чиқишни тавсия этди. Республика қурилиш министрлигига, енгил саноат министрлигига, маҳаллий саноат министрлигига, озиқ-овқат саноати министрлигига бир қанча таклифлар қилинди. Халқ депутатлари область ва шаҳар Советларининг ижроия комитетларига чет эллардан келтирилган машина-ускуналар негизида қурилаётган объектларни контроль қилишни кучайтириш тавсия этилди.

Республика Олий Советининг қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси ўз мажлисида Ўзбекистон ССРнинг алмашлаб экиш тўғрисидаги қонуни қандай бажарилаётганлиги ҳақида Наманган ва Жиззах областлари ижроия комитетларининг ҳисоботини тинглади.

Доимий комиссия қабул қилган қарорда Наманган ва Жиззах областлари халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаларига алмашлаб экишни ўзлаштириш суръатларини кучайтиришни ва деҳқончилик маданиятини оширишни таъминлашни тавсия этди. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Узплодоовошчвинпром» бирлашмасига, «Главсредазирсовхозстрой»га алмашлаб экишнинг лойиҳада белгиланган муддатларда ўзлаштирилиши учун жойлардаги қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш тавсия этилди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ИЮЛЬ (1978 йил) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ПАРТИЯНИНГ АГРАР СИЁСАТИ АМАЛДА

РАЙОНИМИЗ аҳли КПСС XXV съезди қабул қилган социал-иқтисодий программани амалга ошириш учун зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқда. Партия қарорлари Ватаннинг моддий ва маънавий қудратини ўстиришга, кишиларимизнинг ҳаётини янада кўркам ва фаровон қилишга қаратилгандир. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми буни яна бир бор исботлади.

Лениннинг аграр масала хусусидаги таълимоти, унинг кооператив план ҳақидаги ғоялари ва принциплари партиямиз учун дастур бўлиб келди. КПСС бу ғоя ва принципларга доим амал қилиб келмоқда ва конкрет тарихий шароитларни эътиборга олиб тез суръатлар билан ривожлантирмоқда. Доҳиймизнинг таълимоти, васиятлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш планларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга бундан буён ҳам йўлланма бўлиб хизмат қилади.

Ҳозир далаларимизда сабзавот маҳсулотлари, боғларимизда мева-чева ғарқ пишган палла. Миришкорларимиз етилган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, давлатга топшириш учун ғайрат камарини боғлашган. Чорвадорларимиз ҳам юксак зафарларга эришмоқдалар. Бу албатта районимиз меҳнаткашларининг самарали меҳнати, ички резервлардан унумли фойдаланаётганликлари, фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этаётганликларининг натижасидир.

Зарбдор йилнинг ўтган даври ичида 40 минг тоннадан зиёд сабзавот, 12 минг тоннага яқин картошка топширилди. Мева плани ҳозироқ 1,5 баробарга етказиб адо этилди, 130 тонна ўрнига 153 тонна «кумуш тола» давлатга топширилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида «СССР Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида» қилган докладида картошка ва сабзавот маҳсулотлари етиштиришга катта эътибор бериш, ҳосил нобудгарчилигига чек қўйиш, маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш лозимлигини таъкидлаб ўтди. Гектарлардан олинадиган ҳосилни кўпайтириш ҳақида йўл-йўриқлар берди.

Кейинги йилларда районимизда бу борада бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Эътиборни қишлоқ хўжалигининг актуал проблемаларига, сарф қилинаётган маблағлардан самаралироқ фойдаланишга, хўжаликларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга қаратмоқдамиз. Ишлаб чиқаришда синалган илғор тажрибалар кенг қўлланилмоқда. Ишнинг прогрессив янги методларини жорий этиш учун курашмоқдамиз.

Район партия комитетининг бюро, пленум, актив йиғилишларида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалалари мунтазам кўриб чиқилмоқда. Қабул қилинган қарорлар устидан қатъий назорат ўрнатилган. Ишлаб чиқаришга партиявий раҳбарлик даражаси юксалтирилмоқда. Шу йил февраль ойида бўлиб ўтган пленумда ихтисослаштириш ҳамда концентрациялашни янада ривожлантириш соҳасида район партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Сўнгги икки йил ичида карталарни яхлитлаштириш ва бригадаларни экин турлари бўйича ихтисослаштиришга алоҳида эътибор берилди. Бу усул ерларни комплекс механизациялаш, гербицидлардан унумли фойдаланиш, умуман, ҳосилдорликни кескин оширишнинг катта имкониятларини очиб бермоқда. Буни Ильич номли хўжаликдаги экспериментал бригадалар мисолида яққол кўриш мумкин. Т. Раҳмонбердиев бошлиқ бригада аҳли 50 гектар ерга картошка экди. Ҳар гектар ердан 15 тоннадан ошириб ҳосил олинди. Илгари бу ерлардан олинган ҳосил 12 тоннадан ошмаганди. Худди шу хўжаликдаги С. Хайитбоев раҳбарлик қилган бригадада 40 гектарлик майдонда 16 тоннадан картошка ҳосили йиғиб олинди.

Умуман, ихтисослаштириш бошқа экинлар бўйича ҳам ҳосилдорликни кўпайтириш мумкинлигини исботлаяпти. Илгари ҳар бир бригадада ўртача 8—12 хил турдаги экин экиларди. Бу йил экспериментал бригадаларда экинлар тури 3—4 хилдан ошмайди. Келаси йилдан бошлаб районимиздаги кўпгина хўжаликларда ана шу тажрибани кенг қўлламоқчимиз.

Яқинда бўлиб ўтган район партия комитетининг пленумида КПСС XXV съезди қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини ўрта бўғин кадрлари билан мустаҳкамлаш системасини янада яхшилаш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди. Бу борада катта тадбирлар амалга оширилди. Хўжалик партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти ўсди.

Сабзавот, боғдорчиликда фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этиш айниқса муҳим аҳамият касб этади. Шунинг учун қишлоқ хўжалик ишларини механизациялаш ва химиялаштириш алоҳида эътибордадир. Ҳозирча кўчат экиш ишларининг 70 проценти механизациялашган. Кўпгина картошкачилик бригадаларида бу жараён бутунлай техника зиммасига юклатилган. Умуман, бу экин тури бўйича ишлов бериш, ҳосилни йиғиб-териб олиш ҳам машина-механизм ёрдамида бажарилаяпти. Картошка ковлаш, саралаш, уни қоплаш ва тележкага ортиб берадиган комбайн далаларимизда ишлатилмоқда. Бундан ташқари помидор ҳосилини йиғадиган янги машина миришкорларимизнинг оғирини енгил қилаяпти.

Навоий номли, Карл Маркс номли, Ильич номли, «Ленин йўли» ва бошқа бир қатор хўжаликлар коллективлари зарбдор йилда катта хирмон уймоқдалар. Навоий номли хўжаликнинг азаматлари кунни кеча йиллик планни шараф билан адо этдилар. Коммунистлардан М. Миртурсунов бошчилик қилаётган бригада аҳли ҳозироқ 1000 тонна, И. Абдувалиев раҳбар бўлган бригада аъзолари 800 тонна ноз-неъматни давлатга топширдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида қилган докладида шундай деган эди: «Мамлакат экономикаси ривожининг бутун бориши, халқ турмуши даражасининг муттасил ўсиб бориши ҳозир чорвачиликни янада тезроқ юксалтириш вазифасини биринчи планга қўймоқда. Сўнгги вақтда халқ фаровонлигининг ўсиши худди чорвачилик маҳсулотларига талабнинг ўсишига олиб келганлиги қонуний бир ҳолдир. Шу муносабат билан шундай бир аҳвол вужудга келдики, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш сезиларли кўпайганлигига, бу тармоқда ишни ташкил этиш яхшиланганига қарамай, чорвачиликни ривожлантиришнинг ҳозирги даражаси тез ўсиб бораётган эҳтиёжларга жавоб бермаяпти».

Худди шу фикрлар асосида районимизда чорва маҳсулдорлигини ошириш учун қўшимча тадбирлар ишлаб чиқаришга қарор қилдик. Умуман, кейинги йилларда районимиз бўйича чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайиб бормоқда. Ўтган етти ойда 5200 тонна сут тайёрланиши лозим бўлгани ҳолда бу вазифа 5500 тонна қилиб бажарилди. 440 тонна ўрнига 470 тонна гўшт, планга нисбатан 50 минг донадан кўпроқ тухум давлатга топширилди. Демак, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 372 тонна сут, 50 минг дона тухум кўп етиштирилди. Кўрсаткичларни ўтган ярим йиллик ҳисобига таққосланганимизда сут бўйича ўсиш 13,2 процентга, тухум етиштириш 38 процентга, жун эса 39,7 процентга кўпайтирилди.

Олти ойда ҳар бир соғин сигирдан 1790 килограмм ўрнига 1825 килограммдан сут соғиб олинди. Давлатга сотилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 450 килограммга етказилди. Ўтган йилга нисбатан 243 бош қорамол, 817 бош қўй ва эчки кўпайтирилди. Моллар наслини яхшилаш учун кураш олиб борилмоқда.

Хўжаликларни ихтисослаштириш, концентрациялаш, саноат асосида чорвачиликни ривожлантириш борасида ҳам кўпгина ишлар қилинмоқда. Ҳозир районимизда саноат базасига асосланган чорвачилик фермалари қурилаяпти. Шу жумладан 11 та сутчилик, битта бўрдоқичилик, битта ёш молларни ўстириш комплекси қурилаяпти. Уларнинг ҳаммаси 1979 йилгача тўла фойдаланишга топширилади.

Хўжаликларни ихтисослаштириш натижасида 1980 йилга бориб, гўшт, сут, тайёрлаш икки бараварга, тухум етиштириш эса 2,3 бараварга кўпаяди. Ҳозирда ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 3550 килограммдан сут соғиб олинаётган бўлса, 1980 йилга бориб бу рақам 3600 килограммни ташкил этади.

— Чорвачилик маҳсулоти етиштиришни янада кўпайтиришнинг ёз мавсумидаги бой имкониятларидан энг кўп даражада фойдаланмоқ керак, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда қилган докладида. — Энг муҳим вазифалардан бири — бўлажак қишловга мустаҳкам, юқори сифатли озуқа базаси яратишдан иборат.

Зарбдор йилда қишлов учун мустаҳкам ем-хашак базасини яратишга жуда катта эътибор берилаяпти. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп беда хашаги, табиий ўт, сомон, сенаж тайёрланди. Бундан кейин ҳам чорванинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш диққат-эътиборимизда бўлади.

Бундай тадбирларнинг амалга оширилиши ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинаётган сут салмоғининг ошишига ижобий таъсир кўрсатмоқда. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан М. Исоқова, Қ. Файзиева, Навоий номли хўжаликдан М. Шобобоева, Ш. Султонова каби 15 нафар соғувчи ҳар бош сигирдан 6000 килограммга етказиб сут соғиш мажбуриятини олган. Бу ташаббускорларнинг сафи борган сари кенгайиб, мустаҳкамланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида партия ташкилотлари ишлаб чиқариш масалаларигагина эмас, балки шунингдек, кишилар ўртасидаги муносабатларга, уларнинг турмуши, маданияти, психологияси, онги масалаларига ҳам катта эътибор бериши лозимлиги таъкидланди. Биз дала меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш форма ва методларидан яна ҳам унумли фойдаланмоқдамиз. Кейинги пайтларда қишлоқ меҳнаткашларининг уй-жой ва маиший эҳтиёжларини, ўсиб бораётган маданий талабларини қондириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилинмоқда. Бутун фаолиятимизда КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига асосланган ҳолда иш тутамиз.

Бу йил районимиз меҳнаткашлари 82 минг тонна сабзавот, 21,5 минг тонна картошка, 10000 тонна сут тайёрлашга аҳд қилганлар. Ана шу юксак марраани эгаллаш учун барча куч ва имкониятларни сафарбар этамиз.

Ю. ТОЛИПОВ,
Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг чорвадорлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланиб, меҳнатда янги-янги ғалабаларни қўлга киритаётирлар. Улар давлатга гўшт, тухум сотиш йиллик планларини ва бу борада қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятни муддатидан илгари ошиғи билан бажардилар.

Давлат қабул пунктларига 66 тонна гўшт етказиб берилди. Бу йиллик планнинг 126 процентини ташкил этади. Хўжалик паррандабоқарлари эришган ютуқлар, айниқса, салмоқли бўлди. Улар планда белгиланган 44 минг дона ўрнига 75 минг дона тухум етказиб беришди.

Колхозда давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш қизғин давом эттирилмоқда.

М. ТОЖИБОЕВА.

Раҳмонқул Ҳамроев Бўка районидаги «Бўка» совхозининг пешқадам чўпонларидан. У ҳар йили қувончли натижаларни қўлга киритиб, эл-юрт ҳурматига сазовор бўлмоқда. Тажрибали чўпон зарбдор йилда ҳам отаридаги ҳар юз совлиқдан 115 тадан қўзи олди. Суратда: бош чўпон Р. Ҳамроев ўз отарида.

ҚЎЙЧИЛИК РЕЗЕРВЛАРИ

А. БАКИРОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхозининг директори.

СОВХОЗИМИЗ экономикаси мустаҳкамланиб, йилдан-йилга ютуқларимиз салмоғи кўпаймоқда. Қўйчивонларимиз ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашиб, бу йил янги марраларни эгалламоқдалар. Қўзилатиш мавсуми муваффақиятли якунланди. Ҳар юз бош совлиқдан 112 тадан қўзи олинди. Айниқса, Тўйчи Адеев, Карimберди Сейидалиев, Тоштемир Таттибоев ўртоқлар бошлиқ бўлим чўпонлари яхши кўрсаткичларга эришдилар. Масалан, ўртоқ Адеев бошлиқ бўлимда ҳар юз бош совлиқдан 123 тадан қўзи олинди. Илғор чўпонлар янада юқори кўрсаткичларга эришдилар. Улардан Мустафо Одамбеков, айниқса, яхши натижаларни қўлга киритди. У ўз боқимидаги совлиқлардан 140 тага етказиб соғлом қўзи топширди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумида қўйчиликни ривожлантириш, бу соҳадаги резервлардан, имкониятлардан тўла фойдаланиш йўл-йўриқлари ҳам кўрсатиб берилди.

Чўпонларимиз Пленум материалларини пухта ўрганган ҳолда эришилган ютуқларнинг салмоғини кўпайтириш, келгусида янги кўрсаткичларга эришиш тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Биз барча соҳалар бўйича белгиланган давлат планларини сентябрь ойига қадар бажариш учун ўзаро мусобақани авж олдириб юбордик.

Бу йил совхозимиз бўйича давлатга 600 тонна қўй гўшти топширилиши керак. Ярим йилликда эса 165 тонна гўшт етказиб берилди ва бу соҳадаги план ортиғи билан бажарилди. Давлатга топширилган қўйларнинг ўртача тирик вазни 50 килограммдан кам бўлмаяпти.

Бундан 2—3 йил илгари гўштга топшириладиган қўйлар бўрдоқичилик пунктларига ўтказилар эди. Эндиликда эса бундай пунктлар ўзимизнинг совхозимиз базасида иш бошлади. Ҳар бир бўлим гўштга топширишга мўлжалланган қўйларни ўзи боқади. Сўнгра бундай қўйлар жамлаштирилиб, 20 кун давомида пунктда боқилади. Пункт бригадири Маннон Отахонов бўлим вакиллари билан ҳамкорликда қўйларни интенсив усулда боқиб, уларни юқори семизликда бўлишини таъминламоқда. Жун қирқиб олиш ҳам кўпайиб бораётир. Ўтган йили давлатга жун сотиш ҳисобига 380 минг сўм даромад олинган бўлса, бу йил 500 минг сўм даромад олинади.

Ем-хашак тайёрлаш ипатоволиклар методи асосида олиб борилди. Механизациялашган бригада-отрядлар ташкил этилди. Улар зарур техника воситалари ва ишчи кучлари билан таъмин этилди. Шундай қилиб, биз ҳозиргача пландаги 4000 тонна ўрига 12 минг тоннадан ортиқ хашак тайёрлаб, уч йиллик планни бажариб қўйдик. Шу кунларда ҳам хашак тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Ҳар куни 200 тоннадан ошиқ хашак жамғарилаётир. Механизациядан кенг фойдаланаётганлигимиз туфайли бир тонна хашак таннархи 6—7 сўмга тўғри келмоқда. Бу соҳада тракторчилардан А. Айкақулов, М. Маҳанов, Пахтаев, Э. Омонов, Қ. Ёқубов ўртоқлар, айниқса, ғайрат кўрсатмоқдалар.

Баҳорнинг серёғин келганлиги туфайли лалмикор ерларимизда бошоқли дон экинлари ҳосили мўл бўлди. Ғалла ўрим-йиғими даврида 5 та комбайн ишлаб турди. Натижада, ўрим-йиғим 15 кун ичида тугалланди. Давлатга 1000 тонна дон топширдик. Ғалланинг қолган қисми уруғлик ва ем учун сақлаб қўйилди. Ғалла ўрим-йиғимини намунали ташкил этишда бош агроном Ўраз Ералиев, совхоз инженери Серикбой Камолов ўртоқларнинг ташкилотчилик роли катта бўлди. Шундай қилиб, 1700 гектар баҳорикор ерларнинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 9 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Комбайнчилардан Қ. Абдуқодиров, Қ. Муталхонов, М. Медешев ўртоқлар мусобақада пешқадамлик қилдилар.

Фидокорона меҳнат катта даромад келтирмоқда. Ўтган йили қўйчиликдан 70 минг сўм соф фойда олинган бўлса, бу йил бу кўрсаткични 200 минг сўмга етказишни мўлжалламоқдамиз.

Қўйчиликда резервлардан, имкониятлардан янада тўла фойдаланиш учун қўй зотини яхшилашни тинмай такомиллаштирамиз. Давлатга фақат юқори семизликда қўй сотамиз.

Бизда 4 минг гектар изензор бор. Изень қўй учун ғоят фойдали, сувсизликка чидамли ўт. Ўзимизда тайёрланган изень уруғи ҳисобига изензорларни келгусида янада кенгайтирамиз.

Шу кунларда совхозимиз қўйчивонлари ўзаро социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириб меҳнат қилмоқдалар.

КЎЧАТ ТЎЛИҚ — ҲОСИЛ БЎЛИҚ

Айни кунларда Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз далаларида ғўза парвариши қизитиб юборилган. Хўжаликнинг 850 гектар майдондаги ғўза ниҳоллари кун сайин ҳосилга ҳосил қўшмоқда. Бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб меҳнат қилаётган пахтакорлар ҳар гектар майдонда 110—120 минг тупдан кўчат сақлаб қолдилар.

— Зарбдор йилда пахта ҳосилдорлигини 40 центнерданга етказамиз, — дейди колхоз раиси Муҳиддин Дуйсенбоев. — Бунинг учун барча резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланмоқдамиз. Ҳозир далаларимизда 70 нафар сувчи юқори унум билан ишлаб турибди. Сувчилар учун дала шийпонларида барча маданий-маиший шароитлар яратиб берганмиз.

Дарҳақиқат сувчилар меҳнати баракали бўлмоқда. Хўжаликнинг Қувват Шамшиев, Нурали Эргашев, Усмон Саидмусаев, Оқил Анорбоев сингари миришкорлари ғўзаларни ўз вақтида об-ҳаётга қондиряптилар.

Сувдан чиққан пайкаллар ўз вақтида пешма-пеш культивация қилинаётир. Механизаторлардан Мутал Муллажонов, Нишон Турсунбоев, Адир Деҳқонбоевлар ғўза қатор ораларига ишлов беришда ўз ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда. Уларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли шу кунгача барча майдонлардаги ғўзага беш марта ишлов берилиб, озиқлантирилди.

Бригадалар ўртасида уюштирилган мусобақада Абдурасул Бобоқулов, Эргаш Абдуллаев бошлиқ коллектив пахтакорлари пешқадамлик қилаётирлар. Бу бригада аъзолари ғўзани юксак агротехника қоидалари асосида парваришлаб, мўл ҳосилга пухта замин ҳозирлашмоқда.

Г. ИСОҚОВА.

МАҲСУЛДОРЛИК МАНБАЛАРИ

ЧОРВАЧИЛИК — қишлоқ хўжалигимизнинг зарбдор фронти. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июль Пленумида қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари қатори чорвачиликни ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор берилди. Шу кунларда колхозчилар, совхоз ишчилари Пленум қарори ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу Пленумда қилган доклади асосида зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Чорвачиликни юксалтиришда олимлар билан тажрибакорлар ҳамкорлиги ғоят катта аҳамиятга эгадир. Яқинда мухбиримиз Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Ш. АКМАЛХОНОВ билан ана шу хусусда суҳбатлашди.

— Шавкат Асомович, аввало институт ходимлари олиб бораётган ишлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Барча совет кишилари сингари институтимиз олимлари ҳам КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини ва шу Пленумда ўртоқ Л. И. Брежневнинг қилган докладини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Пленумда КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумидан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида қўлга киритилган ютуқлар кўрсатилиб, бундан буён қилинадиган ишларнинг ёрқин программаси белгилаб берилди.

Дарҳақиқат кейинги йилларда областимизда чорвачиликни ривожлантириш соҳасида кўпгина ишлар амалга оширилди. Сигирлардан соғиб олинадиган сут миқдори ўрта ҳисобда минг килограммданга кўпайди. Гўштга топшириладиган молларнинг тирик вазни ортди, миқдори кўпайди, насли яхшиланди. Энг муҳими, чорвачиликни ихтисослаштириш ва саноат асосига кўчириш соҳасида кўрилган тадбирлар яхши самара бера бошлади. Янгидан-янги сутчилик, бўрдоқичилик комплекслари ишга туширилди. Наслли бузоқларни боқиб ўстирадиган ва ана шу соҳага ихтисослаштирилган хўжаликлар ташкил этилди, озуқа базаси мустаҳкамланди. Оқибатда кўпгина хўжаликларда чорвачилик рентабелли соҳага айланди. Бундай ютуқларни қўлга киритишда ҳеч сўзсиз олимларимизнинг ҳам ҳиссаси бор. Уларнинг изланишлари, ижодий меҳнатлари натижасида қорамолларнинг янги зотлари яратилди. Уларнинг наслдорлиги яхшиланди. Ҳам саноатимиз учун қимматли хомашё бўладиган жун, ҳам кўплаб гўшт берадиган қўйлар, маҳсулдор товуқларнинг дурагай зотлари яратилди. Серҳосил озуқа навлари ишлаб чиқаришга кенг жорий этилди.

Қорамолчилик, чўчқачиликни саноат асосига кўчириш соҳасида қувончли натижаларга эришилди. Буни «Чиноз» совхоз-техникуми, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Коммунистик районидаги «Политотдел», «Ленинский путь» колхозлари мисолида кўриш мумкин. Бу хўжаликларда сигирларнинг ҳар йили ўртача 4000—5000 литр сут берадиган қора-ола зотли подалари етиштирилди. Олимларимиз ҳамкорликни тинмай давом эттириб, соғин сигирлардан олинадиган сутни янада кўпайтириш йўлларини ахтариб топмоқдалар. Қора-ола зотли сигирлар голиштино-фриз буқалари уруғлари билан қочирилиб, дурагай моллар олинмоқда. Бу моллар оддий қора — ола зотли сигирларга қараганда тез ўсади, елинлари кенг, механизация воситасида соғишга мос. Сут маҳсулдорлиги 500—600 килограммдан ортиқ.

Областимизда қўйчилик ҳам тараққий этди. Қўйчиликка ихтисослаштирилган Чиноз районидаги Жамбул номли, Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозларнинг кўрсаткичлари йил сайин яхшиланиб бормоқда. Оҳангарон қўйлари ҳам кўп гўшт, ҳам сифатли ва майин жун беради. Бундай қўйлар яхшилаб боқилса, тирик вазни 60—65 килограммга етади. Ҳар бир она қўйдан 2 кило 800 грамм, 3 килограмм жун қирқиб олинади. Ана шундай зотли қўйлар Оҳангарон районидан ташқари ҳозир Коммунистик ва Бўстонлиқ районларида кўплаб боқилмоқда. Ҳар бир қўйдан бир йилда ўртача 7 сўмдан даромад олинмоқда.

Олимларнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссалари ҳам салмоқлидир: кейинги йилларда маккажўхорининг силос учун мўлжалланган «Ўзбекистон 100» нави яратилди. Бу навнинг ҳар гектаридан 400—500 центнердан кўк масса олинади. Шунингдек, гектаридан 700—1000 центнер ҳосил олинадиган ярим қандли лавлаги ҳам озуқа балансида салмоқли ўрин эгаллайди. Сигир сутини кўпайтирадиган кенг баргли сули навлари ҳам ишлаб чиқаришга кенг жорий этилмоқда. Олимлар томонидан ишлаб чиқилган технологик тавсия тадбирлар асосида колхоз ва совхозларда кўплаб чорвачилик бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди. Ҳар йили колхоз ва совхозларда ана шундай ишлаб чиқариш технологик тадбирлари ўнлаб жорий этилиши натижасида 6 миллион 400 минг сўм атрофида фойда олинмоқда. Институтимиз бундан ташқари колхоз ва совхозларга кўплаб миқдорда янги серҳосил ем-хашак экинлари нави уруғи, минглаб наслдор бузоқлар, чўчқа болалари, ғунажин, кўп тухум берадиган ва гўштбоп товуқлар етказиб бермоқда.

Биз ишлаб чиқилган ҳамда колхоз ва совхозларга тавсия этилган тадбирларнинг ҳаётга тадбиқ этилишида ҳам актив қатнашмоқдамиз. Шу жиҳатдан институтимиз олимлари қорамолчилик бўлими мудири Э. Ю. Карчевский, бўлим мудирлари А. Холиқов, И. Массино ўртоқларнинг ишлари, айниқса, диққатга сазовордир. Масалан, ўртоқ Массинонинг бевосита ёрдами ва маслаҳатлари асосида Ғалаба районида гектаридан 500—600 центнердан маккажўхори пояси — силос, 800—1000 центнердан лавлаги ҳосили олинмоқда.

— Маълумки, Пленумда гўшт етиштиришни кўпайтириш биринчи навбатдаги вазифа қилиб қўйилди. Бу вазифани ҳал қилиш учун барча имкониятлар ва резервлардан тўла фойдаланиш, ҳамма турдаги гўшт етиштиришни кўпайтириш алоҳида таъкидланди. Энди ана шу ҳақда сўзлаб берсангиз.

— Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун энг биринчи навбатда сўйиладиган моллар вазнини ошириш ва сўқимга боқиш муддатларини қисқартириш даркор. Биз областимиз бўйича, масалан, гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазнини ўртача 400—440 килограммдан кам бўлмаслигини таъминлашимиз керак. Бунинг учун нималарга эътибор бериш керак?

Биринчидан, молларнинг наслини яхшилаш зарур. Хўжаликлардаги насли паст, келгусида сут етиштиришга ярамайдиган сигирларни гўштдор, зотли қорамоллар буқалари билан чатиштириб, улардан олинадиган молларни гўштга топшириш учун интенсив боқишни йўлга қўйиш лозим.

Иккинчидан, Областимизда бўрдоқига боқиш умуман яхши йўлга қўйилган. Лекин бу соҳада жиддий бир камчилик ҳамон давом этиб келмоқда. Бўрдоқига боқиш учун 12—13 ойлик моллар топширилади. Лекин улар ана шу ёшга етгунга қадар яхшилаб тўйдириб боқилмаган. Бошқача қилиб

ЮКСАЛТИРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхозда чорва моллари зотини яхшилаш борасида сезиларли ишлар амалга оширилмоқда. Бунда бузоқбоқар Ойсулув Раимқулованинг хизматлари катта. У 50 бош қора-ола зотли бузоқларини меҳр билан парваришламоқда.

Суратда: О. Раимқулова.

Ҳ. Аввалов фотоси.

ГЎШТ ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРАМИЗ

КОЛХОЗИМИЗ асосан чорвачиликка ихтисослашган. Йирик қўйчилик фермамиз бор. Бундан ташқари, анчагина қорамол ва паррандага эгамиз. Чорвадорларимиз молларнинг наслини яхшилаш, туёқ сонини ўстириш, энг муҳими уларни боқиш ва асрашни яхшилаш йўли билан маҳсулдорлигини ошириш, бинобарин гўшт, сут, жун ва тухум етиштиришни кўпайтириш соҳасида бой тажриба тўплашган.

Яйлов баҳодирларимиз орасида совлиқлардан йил сайин кўп ва соғлом қўзи олиб ҳамда уларни тўла сақлаб қолиб, колхозда қўйчиликни ривожлантириш, гўшт ва жун етиштиришни кўпайтириш учун олиб борилаётган курашга муносиб ҳисса қўшаётган Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденларининг кавалери Айдарбек Кўшкинбоев, шунингдек Тонготар Пертоев, Мамир ва Абдуманноп Мўминовлар каби новатор чўпонлар бор. **Улар бу йил ҳар юз бош совлиқдан 130—145 тадан қўзи, ҳар бир қўйдан 4,2—4,5 килограммдан жун олишди.** Гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш мақсадида фидокорона меҳнат қилиб, ибратли натижаларга эришаётган, **ҳар бир сигирдан бир йилда уч минг килограмм ва бундан ортиқ сут соғиб олишга, бўрдоқига боқилаётган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 400—500 килограммга, қўйнинг тирик вазнини 55—60 килограммга етказишга** муваффақ бўлаётган Мукаррам Усмонова, Сифат Каримова, Шарофат Кўшкинбоева каби илғор сигир соғувчилар, Қорабой Қўзибоев, Оғабек Бўронов сингари пешқадам молбоқарлар билан фахрланамиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев июль Пленумида қилган докладида мамлакат экономикаси ривожининг бутун бориши, халқ турмуш даражасининг муттасил ўсиб бориши ҳозир чорвачиликни янада тезроқ юксалтириш вазифасини биринчи планга қўймоқда, деб алоҳида уқтирди.

Ўтган йиллар мобайнида чорвадорларимиз партия белгилаган режаларни амалга ошириш учун изчил кураш олиб бордилар. Улар чорвачиликни ривожлантириш ва маҳсулот етиштиришни кўпайтириш соҳасида яхши натижаларга эришдилар. Энг муҳими тармоқни ривожлантиришнинг асосий гарови бўлган мустаҳкам озуқа базаси вужудга келтиришга эришдилар. Чорвачиликдаги ишларни механизациялаш, чорвадорларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида олға томон катта қадам қўйилди. Бу маҳсулот етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда, унинг таннархини камайтириш, чорвачиликни сердаромад тармоққа айлантириш, ферма меҳнаткашларининг моддий манфаатдорлигини кучайтириш имконини берди. Ўтган йили чорвачиликдан салкам бир миллион сўм даромад, шу жумладан 166 минг сўм соф фойда олинди. Бу 1964 йилдагидан икки баробар кўпдир.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейин колхозда чорвачилик қандай тез суръатлар билан ривожланганлиги, маҳсулот етиштириш ҳамда уни давлатга сотиш қанчалик кўпайганлигини қуйидаги мисолдан кўриш мумкин. 1964 йили фермаларимизда 14 минг бош қўй, 680 бош қорамол, шу жумладан 217 бош сигир, икки ярим мингтадан кўпроқ парранда бор эди.

1964 йили ҳар бош сигирдан икки минг килограммдан зиёд сут, ҳар бир қўйдан қарийб уч килограмм жун, ҳар бир товуқдан 121 донадан тухум олинган эди. Бинобарин, 431 тонна сут, 283 тонна гўшт, 564 центнер жун ва 171 минг донадан ортиқ тухум етиштирилганди.

Лекин кейинги ўн уч йил мобайнида, аввало, чорва молларнинг туёқ сони анча кўпайди. Қолаверса уларнинг маҳсулдорлиги ошди. Бу гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кескин кўпайтириш имконини берди. Бунга ўтган йилнинг кўрсаткичларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. **1977 йили ҳар бош сигирдан ўрта ҳисобда 2800 килограммдан зиёд сут, ҳар бир қўйдан 4,2 килограммдан жун, ҳар бир товуқдан 130 донадан тухум олинди. Етиштирилган сутнинг миқдори 1964 йилдагига нисбатан 115 тонна, гўшт қарийб 20 тонна, жун 64 центнер, тухум салкам 103 минг дона кўпайди. Шу даврда давлатга сотиладиган сут ва гўштнинг миқдори бир ярим баробар, жун 25 процент, тухум қарийб икки баробар кўпайди. Ҳозир фермаларда қарийб 18 минг бош қўй, тўққиз юз бошга яқин қорамол, шу жумладан 271 бош сигир, 7250 тадан ортиқ парранда боқиляпти.**

Чорвадорларимиз Пленум қарорларига жавобан чорвачиликни тез суръатлар билан ривожлантириш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтиришга қарор қилдилар. Қўйчилик фермасининг коллективи йил бошида ҳар юз бош совлиқдан пландаги 95 ўрнига юзтадан қўзи, ҳар бир қўйдан уч ўрнига 3,4 килограммдан жун олиш, қорамолчилик фермасининг коллективи эса ҳар юз бош сигирдан 80 ўрнига 85 тадан бузоқ, ҳар бир сигирдан 2600 ўрнига 2750 килограммдан сут олиш, бўрдоқибоқарлар гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини ўрта ҳисобда 400 килограммга, қўйнинг тирик вазнини 50 килограммга етказиш, паррандабоқарлар эса ҳар бир товуқдан 90 ўрнига 110 тадан тухум олиш ҳақида сўз беришган эди. Улар фермаларда ва яйловларда ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажариш мақсадида яхши ният билан ижодий меҳнат қилмоқдалар, чорва молларнинг туёқ сонини ўстириш, маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут, жун ва тухум етиштиришни кўпайтириш, чорва моллар учун мўл-кўл ем-хашак жамғариш чораларини кўрмоқдалар.

Интилганга толе ёр деганларидек, чорвадорларимиз қилаётган меҳнат, олиб бораётган кураш қувончли натижалар беряпти. Бу йил ҳар юз бош совлиқдан ўрта ҳисобда **106 тадан соғлом қўзи олинди. Ҳар юз бош сигирдан олинадиган бузоқлар сонини 95 тага етказиш мўлжалланмоқда. Ҳар бир қўйдан ҳозирнинг ўзидаёқ ўрта ҳисобда тўрт килограммдан жун қирқиб олинди. Бу миқдорни тўрт ярим килограммга етказиш учун кураш давом эттириляпти. Ўтган олти ойда ҳар бош сигирдан ўрта ҳисобда 1525 килограммдан сут, ҳар бир товуқдан 72 донадан тухум олинди. Сигир соғувчилар йил охиригача ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутнинг ўртача миқдорини камида уч минг килограммга, паррандабоқарлар эса ҳар бир товуқдан олинадиган тухумнинг сонини 140—150 тага етказиш ҳақида ваъда беришяпти.**

Бўрдоқибоқарлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этишди. Улар боқиб гўштга топширган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 400 килограммни, қўйнинг тирик вазни эса 56 килограммни ташкил этди. Шу туфайли давлатга гўшт ва сут сотиш юзасидан белгиланган ярим йиллик план, жун сотиш юзасидан қабул қилинган йиллик мажбурият анча ошириб адо этилди. Айни вақтда бу гўшт тайёрлаш планини озроқ мол ва қўй ҳисобига бажариш ҳамда чорва моллар сонининг планда белгиланганидан ортиқ бўлишига эришиш имконини беряпти. Ҳозир фермалардаги қорамоллар сони планда белгиланганидан 117 бош, қўйлар сони 1350 бош кўплигининг боиси ҳам шунда.

Чорвадорларимиз тармоқни муттасил ривожлантириб бориш ва маҳсулот етиштиришни тобора кўпайтиришнинг асосий гарови бўлган озуқа базасини мустаҳкамлашга доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Улар озуқа экинлари майдонини йил сайин кенгайтиряптилар, уларнинг ҳосилдорлигини оширишга эришяптилар. Бу мўл-кўл ем-хашак тайёрлаш ва чорва молларни боқишни яхшилаш имконини беряпти. Ўтган йили ҳаммаси бўлиб етти минг тоннага яқин дағал хашак тайёрланган ва 4430 тонна силос бостирилган эди. Бу йил об-ҳаво шароити қулай келганлигидан фойдаланиб, чорва моллар учун камида икки йилга етадиган озуқа жамғариш мўлжалланяпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ беш минг тоннадан зиёд дағал хашак, 30 тонна ем жамғарилди. 150 гектар майдондаги шартли суғориладиган беданинг ҳар гектаридан икки ўримда 56 центнердан пичан олинди. Уни яна уч марта ўриш ва гектаридан олинадиган беда пичани миқдорини камида 120 центнерга етказиш, юз гектар майдонга силос учун экилган маккажўхорини намунали парвариш қилиб, гектаридан 420 центнердан кўкпоя олиш мўлжалланмоқда. **Бу йил тайёрланадиган дағал хашакнинг миқдори ўн минг тоннага етказилади, 120 тонна ем жамғарилади.** Шу мақсадда лалмикорликка экилган ва яхши ўсиб, ҳосили кутилганидан зиёда бўлган ғаллани жадал ўриш ва янчиш билан бир қаторда, сомон прессланиб, чорва моллар қишлайдиган жойларга ташиб келтириляпти.

Пленум қарорларида ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладида колхоз ва совхозларда чорвачиликни, хусусан қўйчиликни янада ривожлантириш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кескин кўпайтириш зарурлиги уқтирилган. **Биз Пленум қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежнев докладида олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажарамиз, қўйлар ва қорамолларнинг туёқ сонини ўстирамиз, маҳсулдорлигини янада оширамиз ҳамда шу тариқа гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтирамиз деб партияга ваъда берамиз.**

Чорвадорларимиз **1980 йилга бориб қўйларнинг сонини камида 20 минг бошга, қорамолларни минг, шу жумладан сигирларни уч юз бошга етказиш, гўшт ва сут етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан бир ярим баробар кўпайтириш,** шу мақсадда чорвачиликнинг озуқа базасини ҳар томонлама мустаҳкамлашга қарор қилдилар. Улар лабзи ҳалол одамлар, партияга берган ваъдаларига доим вафо қилиб келишмоқда. Бу сафар ҳам ўз сўзларининг устидан албатта чиқишади.

Фозил РАЗОВ,
Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг раиси.

ЧОРВАЧИЛИК ЕМ-ХАШАКДАН БОШЛАНАДИ

Чорвадорларимиз КПСС Марказий Комитети июль Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Пленум қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги докладида илгари сурилган қоида ва хулосалар совхоз-техникумимиз меҳнат аҳлини янги зафарлар сари отлантирмоқда. Пленумда чорвадорлар зиммасига ниҳоятда катта ва масъулиятли вазифалар юклатилди. Биз буни чуқур ҳис қилмоқдамиз.

Чорвадорларимиз беш йилликнинг зарбдор учинчи йили биринчи ярмини муваффақиятли якунладилар. Ўрта ҳисобда ҳар бир сигирдан 2314 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Бу ўтган йилдагига нисбатан ҳар бир говмуш ҳисобига 14 килограммдан кўпдир. Ярим йилда ялпи сут етиштириш ўтган йилдагига нисбатан 60 тоннага кўпайиб, 3274 тоннани ташкил этди.

Илғор сут соғувчилардан Нина Письменная, Фануза Беккулова, Екатерина Шереметовалар ярим йилда ўзларига бириктилган сигирлардан 2700—3000 килограммдан сут соғиб олдилар. Улар илғор технологияни, прогрессив методларни чорвачиликка кенг жорий қилиб, йил охиригача говмишлар маҳсулдорлигини 5600 — 6000 килограммга етказиш учун қизғин курашмоқдалар.

Бундай ютуқлар қўлга киритилаётган экан, унинг бош омили нимада? Бу саволга ҳеч иккиланмай, озуқа базасини мустаҳкамлашда, озуқа сифатини ва тўйимлилик даражасини оширишда, моллар рационини яхшилашда, деб жавоб бериш мумкин. Дарвоқе, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети июль Пленумидаги докладида қуйидагиларни таъкидлади: **«Чорвачиликдан исталган ҳамма нарса — гўшт, сут ва бошқа маҳсулотни кўплаб етиштириш — уларнинг ҳаммаси оқибат натижа озуқанинг етарли бўлишига, хилма-хил ва юқори сифатли озуқа бисёр бўлишига боғлиқ».**

Ҳақиқатан ҳам чорвачилик ем-хашакдан бошланади. Чорвадорларимиз сигирнинг сути тилида деб бежиз айтишмайди. Шунинг учун ҳам биз йил сайин озуқабоп ҳамда илдиз мевали экинлар ҳосилдорлигини ошириш, кўплаб ем-хашак жамғариш, тайёрланган озуқа сифатини яхшилашга жиддий эътибор бермоқдамиз.

Хўжалигимизнинг 1272 гектар бедазорида ҳозир учинчи ўрим тугалланди. Биз бу ердаги бедани йил охиригача камида 5 марта, айрим жойларда эса 6 марта ўриб олишни мўлжалламоқдамиз. Бунинг эвазига беда ҳосилдорлигини қуруқ хашакка ҳисоблаганда планда белгиланган 140 центнер ўрнига 220 центнерга етказамиз. Ҳозиргача ҳар гектар бедадан 118 центнердан хашак олинди. Шу кунгача 1666 тонна хашак ғарамлаб қўйилди.

Чорвадорларимиз сенаж бостириш планини анча барвақт ва ошиғи билан бажардилар. Ҳозиргача планда кўзда тутилган 3000 тонна ўрнига 7000 тонна сифатли сенаж бостирилди. Яна 1000 тонна бу хилдаги озуқа тайёрлаймиз.

Моллар рационини бойитишда витаминли ўт уни тайёрлаш алоҳида аҳамиятга эга. Буни яхши билган чорвадорларимиз йил давомида 450 тонна ўт уни тайёрлаш мажбуриятини олганлар. Ҳозиргача 400 тонна бу хилдаги озуқа тайёрланди. Биз ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, 800 тонна витаминли ўт уни тайёрлаш мажбуриятини олдик. Шундан 108 тоннасини грулланган беда уни ташкил этади.

Механизаторларимиз силос ўримини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. 361 гектар майдонда силос учун экилган маккажўхори юксак агротехника қоидалари асосида парваришланди. Шунинг учун ҳам олинаётган кўк поя салмоғи ортиб бораётир. Биз бу йил ҳар гектар майдондан планда белгиланган 320 центнер ўрнига 450 центнердан кўк поя оламиз. Чорва қишлови учун 11 минг тонна сифатли силос бостирамиз.

Ҳозир маккажўхоризорларда тўртта силос ўрадиган комбайн юқори унум билан ишлаб турибди. Механизаторлар Энвер Ҳасанов, Руждн Исмоилов ўз агрегатларини тўхтовсиз ишлатиб, кунига 20—25 гектар майдондаги маккажўхорини ўриб олаяптилар. Уларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли ҳар куни махсус чуқурларга юз тоннадан ошириб кўк поя бостирилиб, шиббаланаяпти.

Шунингдек, хўжалигимизда илдиз мевали экинлар ҳосилдорлигини ошириш борасида ҳам қувончли натижалар қўлга киритилаётир.

Озуқа мўллиги — маҳсулдорлик гарови. Чорва моллари маҳсулдорлиги ошиб бориши билан бирга бу соҳада олинаётган даромад ҳам йил сайин кўпаймоқда. Масалан, 1976 йилда хўжалигимиз бўйича 1 миллион 364 минг сўм даромад олинган бўлса, ўтган йили қўлга киритилган даромад 1 миллион 503 минг сўмдан ошиб кетди. Бу йил ҳам камида 1,5 миллион сўмдан ортиқ даромад олишни кўзда тутаяпмиз.

Хўжалигимиз чорвадорлари моллар маҳсулдорлигини ошириш учун барча резерв ва имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланмоқдалар. Биз эришилаётган ютуқларни ҳамиша мустаҳкамлаймиз. Йил сайин моллар маҳсулдорлигини ошириб, янги-янги марраларни эгаллаймиз. Бизнинг партиямиз чақириғига, даъватига жавобимиз ана шундай бўлади.

И. ЗУФАРОВ,
Чиноз наслчилик совхоз-техникуми директорининг ўринбосари.

МАШИНАБОП ҒЎЗАЛАР

Бекобод районидаги «Победа» колхозининг Файзиниса Қўзиева бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси йилдан йилга ҳосилдорликни ошириб бормоқда.

Бригада аъзолари ўтган йили 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» топшириб, зиммага олган социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришган эди. Ҳосилнинг 82 проценти «зангори кемалар» бункеридан тўкилди.

Қўлга киритилган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамлаётган пахтакорлар бу йил 55 гектар майдондан пландаги 29 ўрнига 50 центнердан пахта топширишга аҳд қилишди. Улар ўз куч ва имкониятларини чамалаб чиқишди. Ялпи ҳосилнинг 90 процентини техника ёрдами билан териб олишни режалаштирдилар.

Шу кунларда дала айланган киши лабзи ҳалол деҳқонларнинг садоқат билан меҳнат қилаётганликларининг гувоҳи бўлади. Ҳар бир гектар ерда 100 минг тупдан ортиқ кўчат сақлаб қолинган. Ҳар туп ғўзада 3—4 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Қатор ораларига ишлов беришда механизатор Мурод Нурбоев намуна кўрсатмоқда. У шу кунга қадар экинларни беш марта культивациядан чиқарди. Тажрибали сувчилардан Шокарим Қўзиев, Раҳмон Эгамбердиевлар шарбат суви беришда кундалик топшириқни ортиғи билан бажармоқдалар.

Т. ТОШБОЕВ,
С. РАҲИМОВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз деҳқонлари маккажўхори ўримини зўр уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Улар бу йил гектаридан 500 центнердан кўк поя олиш учун курашаётирлар. Хўжаликда силос бостириш ишлари техника зиммасига юклатилган. Суратларда: (юқоридан пастга) силос ўрими; илғор комбайнчилар А. Бурхонов, З. Набиев ва маккажўхорикорлик бригадаси бошлиғи С. Қосимов ўртоқлар; силос бостириш пайти.

Г. Пун ва И. Чернов фотолари. (ЎзТАГ).

айтганда, илиги тўқ эмас. Демоқчимизки, гўшт учун мўлжалланиб бўрдоқига боқиладиган молар туғилган кундан бошлаб шу мақсадни кўзлаган ҳолда парвариш қилиниши, ҳар бир давр учун алоҳида рацион белгиланиши, шу рацион асосида боқилиши керак. Ана шунда бўрдоқига боқиш муддати кескин қисқаради. Ҳар бир килограмм семиртириш учун сарф бўладиган озуқа бирлиги ўртача 1,5 ҳисса камаяди.

Учинчидан, прогрессив усуллар ва методларни кенг қўллаш лозим. Масалан, институтимизнинг «Красний водопад» экспериментал базасида гўштга топшириш учун мўлжалланган моллар 16—17 ой давомида очиқда боқилади. Кейин боғлаб боқишга ўтилади. Бўрдоқига боқишнинг якуний ана шу босқичида моллар махсус рацион асосида боқилади. Бир кеча-кундузда 1200—1300 грамм семиришига эришилади. Оқибатда гўштга топшириш пайтида бундай молларнинг тирик вазни 650—700 килограммга етмоқда. Яъни, икки молдан уч мол гўшти олинади. Бундай молларнинг гўштига ҳам яхши ҳақ олинади, ҳам сифатли бўлади. Қўйчиликда ҳам прогрессив усулларни жорий қилиш ана шундай яхши натижалар бермоқда.

Бу жиҳатдан областимизда биринчи бор Коммунистик районидаги «Правда» колхозида жорий этилган эрта қўзилатиш усули ибратлидир. Бу усулда қўзилатишнинг моҳияти шундаки, совлиқлардан февраль ойида қўзи олинади. Бу қўзилар оғзи кўкка теккунча ўзини тутиб олади. Сўнг яхши ва дуркун ўсади. Кузга бориб уларнинг оғирлиги 40—45 килограммгача етади ва бундай қўйларни шу йилнинг ўзидаёқ гўштга топшириб юбориш мумкин бўлади. Аксарият колхозларда бунинг акси бўлмоқда. Қўйлар илиқ-иссиқ кунларда қўзилайди. Бундай пайтларда қўзилар ивиб қолган сутни эмади. Яхши ўсмаслиги мумкин. Кузгача етилмайди. Қишга киргач, агар яхши боқилмаса, бу қўй-қўзилар толиқиб қолади. Баҳорда ишни яна бошқатдан бошлашга, гўштга топшириш олдидан уларни бўрдоқига боқишга тўғри келади. Ортиқча вақт, ортиқча сарф-харажат кетади.

Хулоса шуки, ҳамма ерда қўйларни қўзилатишнинг ана шу усулини кенг жорий этиш керак. Бунинг учун энг аввало етарли шарт-шароит яратилган бўлиши лозим. Коммунистик районидаги аксарият колхозларда бу усул кенг қўлланилганлиги учун бу йил ҳар юз бош совлиқдан 110 тадан қўзи олинди. Қўйларнинг структураси яхшиланди. Афсуски, Оҳангарон районида бу илғор усул жуда сусткашлик билан жорий қилинмоқда.

Чорвачиликда кадрлар масаласи ғоят катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев ўз докладида «Кадрлар билан ишлаш қишлоқ хўжалигига партиявий раҳбарликнинг ҳал қилувчи проблемаси эди ва шундай бўлиб қолади», деб таъкидлади. Бу соҳада ҳам колхоз ва совхозларда олиб борилаётган ишларни янада яхшилаш талаб этилади. Хўжаликларда мутахассисларнинг ролини ошириш керак. Уларга ишлаш учун мустақиллик бериш, ижодий шароит яратиш керак. Яъни мутахассисларнинг таклифлари ва мулоҳазаларини диққат билан ўрганиб, амалга оширишга кўмаклашиш лозим. Яхши ишлари учун рағбатлантиришни унутмаслигимиз керак. Вақти-вақти билан чорвадорларни аттестациядан ўтказиб туриш, уларнинг малакасини ошириш лозим. Тажриба шуни кўрсатдики, қайси бир хўжаликда фермага махсус маълумотга эга бўлган малакали мутахассислар раҳбарлик қилса, ўша ерда иш яхши кетмоқда. Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг зоотехниги Наби Тўлаганов, «Чиноз» совхоз-техникумида Алексей Афанасенко, «Правда» колхозидан Валентин Дё сингари ўртоқларни ўз ишларининг профессори дейиш мумкин.

Лекин афсуски, кўпгина колхозларда мутахассислар етишмайди, борларининг эса қадрига етмайдилар. Ана шундай хўжаликларда мутахассислар фаолияти аксарият ҳолларда турли хилдаги справкалар ёзиш, маълумотлар тўплаш билан чегараланиб қолмоқда. Бунга барҳам бериш вақти келди. Ҳар бир хўжаликда фермаларга малакали мутахассислар раҳбарлик қилсин.

— Сут етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш учун нималарга эътибор бериш керак?

— КПСС Марказий Комитети июль Пленумида яқин вақт ичида мамлакат бўйича колхоз ва совхозларда ўртача сут соғиб олишни камида 3000 килограммга, айни пайтларда 3—3,5 минг килограммдан сут соғиб олинаётган, сут чорвачилиги ривожланган районларда эса 4—5 минг килограммга етказиш вазифа қилиб қўйилди. Бу вазифани бажариш учун қатор тадбирларни амалга ошириш керак. Энг аввало сутнинг миқдорини кўпайтириш билан бир қаторда унинг сортини, мойлилик даражасини ошириш талаб этилади. Бунинг учун эса молларнинг зотини яхшилаш билан бирга уларни асраш ва боқиш ишларини намунали ташкил этиш лозим. Ёзда, жазирама иссиқ, қуёш нури таъсири туфайли сутнинг мойлилик даражаси камайиб кетади. Фан маълумотлари шуни кўрсатадики, ҳарорат 28 даражадан ошган пайтларда, сигирларда модда алмашинуви ўзгаради. Демак, бундай пайтларда куннинг айни иссиқ кезларида сигирларни бостирма тагларида, молхоналарда боқиш керак. Сутнинг кўпайишида озуқанинг миқдори алоҳида роль ўйнайди. Ҳар бир озуқа бирлигига 100—110 грамм оқсил модда, шунча миқдорда қанд тўғри келиши лозим. Ана шунда мол ошқозонида озуқанинг ҳазм бўлишига ёрдам берадиган фойдали микроорганизмлар ривожланади. Молларга турли хил озуқа бериш керак. Оғирлиги 500 килограммга тўғри келадиган сигир рационидаги озиқ-овқатда 12 килограмм қуруқ модда бўлиши шарт. Ниҳоят, сутнинг кўпайиши сут соғувчининг тажрибаси, маҳоратига ҳам боғлиқ. Елинда охирги порция сут қолмаслиги керак. Бу сутнинг мойлилик даражаси юқори бўлади. Шунинг учун ҳам елинни массаж қилиб, сигирни тоза соғиб олиш, бундай сут соғувчиларни алоҳида рағбатлантириш лозим.

Сут кўп берадиган сигирларни танлаб, саралаб йил сайин кўпайтириб бориш лозим. Ваҳоланки, областимиздаги айрим хўжаликларда йилига ўртача 2—2,5 минг литр сут берадиган сигирлар ҳам боқиб келинмоқда.

Сигир қисир қолмаслиги учун туғишдан 55—60 кун олдин яхшилаб боқиш талаб этилади: бундай сигирларнинг бузоғи соғлом бўлади, кўп сут беради. Эти яхши бўлганлиги учун қисир қолмайди. Сутдан тез чиқмайди.

— Энди гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришда шахсий хўжаликларнинг ҳиссаси ҳақида сўзлаб берсангиз!

— Бу ҳам ғоят муҳим масала. Бу муаммони тўла ҳал этиш учун катта ташкилотчилик ишларини олиб бориш тақозо этилади. Булар бизнингча қуйидагилардан иборат.

Аввало, шахсий хўжаликлардаги моллар қатъий ҳисоб-китоб қилиб турилиши лозим. Уларга амалий ёрдамни уюштириш керак. Колхоз ва совхозларда бўлганидек, шахсий хўжаликларда ҳам наслчилик ишларини яхшилаш шарт. Бунинг учун махсус пунктлар очиб қўйиш керак. Токи моли бор одамлар ана шу пунктлар хизматидан фойдаланиб ўзларининг молларини зотдор буқалар, чўчқалар уруғидан қочириш имкониятига эга бўлсинлар.

Шахсий хўжаликлар маҳсулотини харид қилишни ҳам уюшқоқлик билан ташкил этиш лозим. Улар билан шартномалар тузиш, топширилган маҳсулот учун гарантияланган ҳақ тўлашни йўлга қўйиш, рағбатлантириш чораларини амалга ошириш керак.

Чорвачилик — ем-хашакдан бошланади. Шунинг учун ҳам юқоридаги тадбирлар, тавсияларнинг яхши самара бериши учун ҳар бир колхоз ва совхозда озуқа базасини мустаҳкамлаш билан бир қаторда, етиштирилаётган озуқаларнинг сифатини яхшилаш керак. Бу соҳада исрофгарчиликка сира йўл қўймаслик лозим. Озуқа цехларини тўла ишга туширилиши — молларга бериладиган озуқаларнинг тўйимлилигини оширишни унутмаслик керак.

Институтимиз олимлари ижодий изланишни, колхоз ва совхозлар билан ҳамкорликни тинмай оширадилар. Пленум қарорлари асосида чорвачиликни кескин ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшадилар.

Суҳбатни Н. РИХСИЕВ олиб борди.

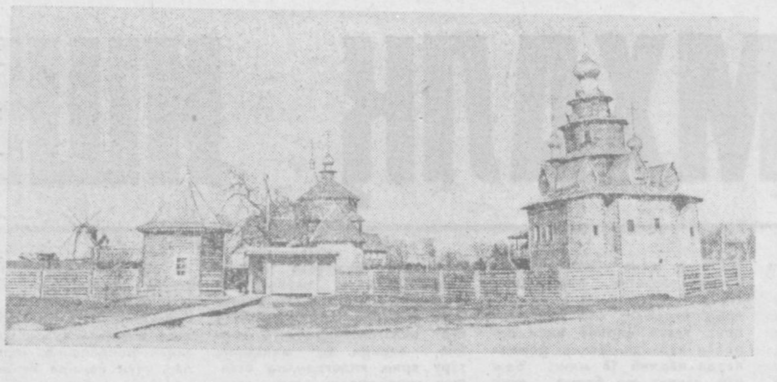

МИЛЛИЙ МАДАНИЯТ ДУРДОНАСИ

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ЙИЛНИНГ ҳамма фаслида юз минглаб туристлар бу шаҳар томон отланади. Тушдан кейин Владимир—Суздаль машина йўли турна қатор турист автобуслари билан серҳаракат бўлиб қолади. Меҳмонларнинг аксарияти шаҳарга кечга томон келади. Бу ерда улар учун улкан дам олиш комплекси бунёд этилган.

Сокин Каменка дарёсининг хушҳаво қирғоғида қад ростлаган янги комплексни туристлар шаҳарчаси дейиш мумкин. Оқ мармардан жилоланган жуда катта иншоот ҳамма қулайликларга эга бўлган чиройли меҳмонхонадан иборат. Икки қаватли бу бино замонавий архитектуранинг энг сўнгги ютуқларини ўзида мужассамлаштирган. Унинг 284 та алоҳида хонаси бор. Кўп йўл босиб ҳориб келган дам олувчилар бардамлик ва тетиклик бағишловчи саунага киришга шошиладилар. Чап қанотдаги сузиш ҳавзаси танларга роҳат бағишлайди. Сўнг кино-концерт залида кўнгилни хушлаш мумкин. Ресторан ва бар ходимлари бир йўла 500 дан ортиқ меҳмонни ўрнига қўйиб кутиб оладилар.

Айниқса, автотуристлар учун жуда яхши шароит бор. Юздан ортиқ мотель номерлари уларга мунтазир. Мотель ўз автомашинасида келган меҳмонларни йил ўн икки ой қабул қилади. Икки қаватли ҳар бир мотель алоҳида иситиладиган гаражга эга. Техника хизмати кўрсатадиган станцияда машинани қолдириш, ювиш, ремонт қилиш мумкин.

Суздалнинг туристлар марказн ўтган йили ишга тушган. У очилиши билан музей шаҳарнинг довруғи, бу ерга келиш истагини билдирувчилар сони яна ҳам ошиб кетди.

Суздаль билан танишувни этнография музейидан бошладик. Сайхонликка қўйилган эски рус уйларининг баланд қуббаси, учидаги антеннасимон найзаси, эски тегирмон олисдан кўзга ташланади. Мана, Владимир губерниясида яшаган ўрта ҳол рус деҳқонининг уйи. Уй эшиклари, деворлари, ҳаммаси ёғочдан ишланган. Хўжаликни юритиш, уй тутиш тартиби, ҳаммаси оддий. Деворга осиғлиқ нурсиз чироқ, чипта ковуш, паншаха, печь, ҳар хил майда иш қуроллари ва от-улов жиҳозлари рус халқининг ўтган асрдаги турмуш тарзини яққол кўрсатиб турибди. Бу уйнинг ёнида анча шинам бой деҳқоннинг уйи ҳам бор. Икки қаватли бу уйда бир неча хоналар мавжуд. Пастда иш хонаси алоҳида жойлашган. У ерда тўқимачилик дастгоҳлари бор. Юқори қават ётоқхона. Уй биқинида хўжалик ҳовлиси ҳам бор.

XIX аср рус ҳаётини туристлар қизиқиб томоша қилишади. Бу ерда турли тил ва лаҳжалардаги суҳбатни эшитиш мумкин: ўша аср қиёфасида ўтириб чарх йигираётган—уй бекаси ролини бажараётгач рус аёлини ҳамма саволга тутади.

— Бу ерда ўтириб зерикмайсизми?

— Меҳмонларни қандай қарши олишган?

— Болалар қандай тарбияланишган?

Бир группа туристлар орасида ўзбек йигитини ҳам учратиб қолдик. У андижонлик техника фанлари кандидати Ўктам Эгамбердиев экан. Пахтачилик институтида ишлаётган бу йигит Владимир заводида чиқаётган трактор двигателларининг мустаҳкамлигини Ўзбекистон шароитида текшираётган мутахассислардан ҳисобланади. Фурсатдан фойдаланиб бу ерга рус халқи маданияти тарихи билан танишишга келибди.

Суздалда эса маданият дурдоналари, кўпдан-кўп архитектура ёдгорликлари мукаммал сақланган. XIII—XVII асрларга хос бу ёдгорликлар теварак атрофдаги табиат қўйнида гўзал бир ансамблни ташкил қилади.

Унинг тарихи бизни узоқ даврларга олиб боради. Рус солномаси саҳифаларига XI аср бошларида кирган бу шаҳар дастлаб қудратли Киев Русининг шимоли-шарқидаги йирик маркази ҳисобланган. XII аср ўртасида эса Ростов — Суздаль ерининг маркази бўлган. Қадимий рус оқтош меъморчилиги шу ердан бошланган. Суздаллик усталар Кремли бўлган Богородици—Рождество собори биносини бунёд этадилар. Унинг архитектураси янги, ўзига хос услубни мужассамлаштирган эдики, илк Москва меъморчилик санъатининг оёққа туришида у жуда катта роль ўйнади.

XIII асрда Ботухон қўшинлари Владимир-Суздаль князлигини босиб олди. Суздаль ёндириб юборилди. Усталар асир қилинди. Шундан сўнг тошдан қуриш ишлари тўхтаб қолди.

XIV—XVII асрларда Суздалда яна қурилиш ишлари авж олиб кетди. Монастирлар, архитектура ансамбллари шакллана борди, Кремлда архиерей палаталари қурилди. Улар граждан меъморчилигининг ноёб ёдгорлигидир. Қурилиш ишлари кремль ва монастирлардан шаҳарнинг савдо саноат қисмларига ўтади. Савдо кишилари ўз слободаларида баланд қўнғироқ хонали 30 дан ортиқ қасрлар қурди.

Суздаль ўзининг қўли гул усталари билан бирга ажойиб ҳамшаҳарлари: XIV асрнинг йирик солномачиси Лаврентий, рус халқининг миллий қаҳрамони лашкарбоши Дмитрий Пожарский, рус чиннисини яратган Виноградов, декабрист Шаховскийлар билан фахрланади. Суздалнинг шонли ўғлони Пожарский шу ерда дафн этилган. Спас-Евфимиев монастири девори олдида Москвани XVII аср босқинчиларидан тозалаган бу ажойиб саркардаға ёдгорлик ўрнатилган.

Ўтган асрда инқирозга юз тутган Суздаль Улуғ Октябрь туфайли янги ҳаётни бошлади. Лениннинг биринчи декретлари ўтмиш ёдгорликларини умумхалқ мулки деб эълон қилди ва оммани улуғ маданий меросдан баҳраманд этиш вазифасини қўйди. Революциянинг дастлабки кунларида ишчи ва солдат депутатлари Совети чиқарган хитобномада шундай дейилган эди: «...Гражданлар, бирорта ҳам тошга қўл теккизманг, ҳайкалларни, биноларни, эски буюмларни, ҳужжатларни қўриқлангиз — улар ҳаммаси сизнинг тарихингиз, сизнинг фахрингиз. Ёдда тутинг, улар ҳаммаси бизнинг халқ санъатимиз баҳра олиб юксаладиган заминдир». Қадимий ёдгорлик олдига катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилган бу хитобнома сўзлари ҳозир ҳам ўз қимматини йўқотмаган.

Суздалнинг кўркам панорамасига мафтун бўлиб, унинг тинч, сокин ҳаётидан завқланиб, қадимий меъморларнинг юксак санъати сирлари билан танишиб шуни мамнуният билан кўнгилдан ўтказдикки, бу ерда совет таъмирчилари қўли тегмаган бирорта ҳам санъат асарини топиш амри маҳол. Юздан ортиқ архитектура ёдгорликларининг ҳаммаси уларнинг машаққатли меҳнати туфайли яхши сақланиб, келгуси авлодларга ҳам мукаммал қолдирилмоқда.

Маданий меросни пропагандa қилиш, қадимий рус санъати ва меъморчилиги ёдгорликларини сақлаш ва таъмир қилиш, оммавий туризмни ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда 950 йиллиги муносабати билан Суздаль шаҳри «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланган.

Ўтмиш ёдгорликларининг гўзаллигини қалбига яқин билган кишиларнинг ҳаммасини музей шаҳар доимо қучоқ очиб кутиб олади.

С. МУСАЕВ,
Суздаль шаҳри.

Суратда: шаҳардаги этнография музейи.

А. Князев фотоси.

Спорт

ЭСКИ РАҚИБЛАР УЧРАШУВИ

«Пахтакор» билан «Қайрат» ўртасидаги учрашувлар ҳамиша кескин ўтади. Рақиблар меҳмонда ўйнаган кезларида ҳам ён бермасликка интилишади. Бу фикримизни бу йилги учрашувлар ҳам тасдиқлайди. Олмаотада бўлиб ўтган биринчи давра ўйинида тошкентликлар кескин баҳсда 2:3 ҳисобида енгилишди. Ўтган шанба куни «Пахтакор» стадионида бўлган ўйинда эса тошкентликлар 1:0 ҳисобида ғалабаға эришиб мағлубият аламини олишди.

— Бугунги ўйин ҳам аввалгилардек кескин ўтишига ишонаман, — деди учрашув олдидан «Қайрат» катта тренери С. Қаминский, — командамиз сафида тошкентликлар мавсумда биринчи маротаба майдонга тушаётган янги ўйинчимиз Нехтийни кўрадилар. Бу футболчини биз Қарағанданинг «Шахтёр» командасидан қабул қилдик.

Пахтакорчилар эса майдонга ўзларининг энг яхши составида (фақат ҳужумчи В. Федоровсиз) тушишди. Могильний ҳимояда ўрнини эгаллади, Баканов қанот ҳужумда ҳаракат қилди.

Ўйиннинг бошланишида ҳар иккала команда эҳтиёткорлик билан иш тутди. Лекин кўп ўтмай майдон эгаларининг устунлиги сезила бошлади. Меҳмонлар дарвозасига киритилган ягона тўп «Қайрат» ҳимоячиси Байшаковнинг қўпол хатоси ва пахтакорчи Михаил Аннинг уддабурролиги туфайли содир бўлди. 26-минутда Ордабоевдан тўпни қабул қилиб олган Байшаков бамайлихотир олдинга интилди. Михаил Ан рақиб ҳимоячиси билан курашда тўпни моҳирлик билан олиб, дарвоза томон интилди. Унинг кучли зарбини «Қайрат» дарвозабони қайтариб қололмади. 1:0.

Учрашувнинг иккинчи бўлими деярли тенг кураш остида ўтди. Таблодаги 1:0 рақами ўйин охиригача ўзгармади. Учрашув судьяси М. Ступар Ан ва Алтуховларни огоҳлантирди. «Қайрат» ўйинчиси танбеҳ олгач ҳам ўзини тута билмагач судья уни майдондан чиқариб юборди.

Иккинчи турда пешқадам Тбилиси динамочилари сафарда «Черноморец»ни 1:0 ҳисобида енгиб, очколарини 27 тага етказдилар. Киев динамочилари эса Ленинградда «Зенит»дан 0:1 ҳисобида енгилишди.

Иккинчи турнир бошқа ўйинлари қуйидагича тугади: «Локомотив» — ЦСКА — 1:1; «Спартак» — «Торпедо» — 0:1; «Нефтчи» — «Арарат» — 2:0; «Днепр» — «Шахтёр» — 1:2; «Заря» — «Динамо» (Москва) — 0:1.

Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Динамо» (Тб)	17	24—11	27
«Шахтёр»	16	22—13	23
ЦСКА	17	21—20	21
«Черноморец»	17	24—14	21
«Торпедо»	17	20—16	19
Динамо» (К)	17	24—14	19
«Динамо» (М)	16	19—13	19
«Зенит»	17	20—21	18
«Спартак»	17	21—22	15
«Пахтакор»	17	23—22	15
«Нефтчи»	17	13—15	15
«Заря»	17	19—25	13
«Локомотив»	17	16—23	13
«Қайрат»	17	14—23	13
«Арарат»	17	8—25	10
«Днепр»	17	13—25	8

БУГУН ТЎРТИНЧИ ЎЙИН

Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов ва шу номга даъвогар Виктор Корчной ўртасида Багиода ўтказилаётган мусобақада бугун тўртинчи ўйин бўлади. Жаҳон чемпиони оқ доналар билан ўйнайди. Бундан аввалги учала ўйин дуранг бўлиб тугаганлиги сабабли ҳисоб ҳамон 0:0 бўлиб турибди.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЯНГИ МАКТАБЛАР

Шаҳримизда биринчи қўнғироққа қизғин тайёргарлик кетяпти. Янги мактаблар қурилаяпти, мавжудлари ремонтдан чиқмоқда.

Янги ўқув йилига атаб пойтахтимизда яна тўртта замонавий мактаб биноси тахт қилиб қўйилди. Куйбишев районидаги 1 ва 2-Қорасув массивларида ҳар бири 1568 ўринли мактаблар билимга чанқоқ болаларни кутмоқда. Бу ерда ҳар бир фан учун алоҳида кабинетлар мавжуд.

Куни-кеча Қўйлиқ массивида ҳамда Султон Сегизбоев номли кўчада ҳам янги типдаги 1570 ўринга мўлжалланган янги мактаб қурилишларида пардозлаш ишлари тугалланди. Биринчи қўнғироққача бу билим масканлари барча қулайликлари билан фойдаланишга топширилади.

«Ташавтомаш» заводининг 4-микрорайонида, 2-Сергелида ҳам мактаб ўқувчилари учун 1260 ҳамда 1176 ўринли мактаблар қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ КЎРИГИ

Янгийўл районида халқ театри коллективларининг кўриги бўлиб ўтди. Унда Ўрта Чирчиқ районидаги «Чиғириқ» посёлкасида ташкил этилган қўғирчоқ театри ҳамда Янгийўл шаҳар маданият уйининг ҳаваскорлари томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар. Энди областимизнинг район ва шаҳар маданият уйларининг халқ театрлари ВЛКСМнинг 60 йиллигига тайёргарлик кўришяпти.

Коммунистик районининг «Янгиобод» ва «Паркент» зоналарида ташкил этилган халқ ансамбллари эса қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари хизматида бўлмоқдалар. «Политотдел» колхозида ташкил этилган «Чен-Чун» халқ ансамбли далама-дала юриб колхозчиларнинг дилларини хушнуд этмоқда. П. Ким бошлиқ бу ансамблнинг репертуари жуда бой. Рус, ўзбек, корейс ва бошқа халқлар куй-қўшиқларидан тузилган гулдасталар ҳаммани мамнун этяпти.

М. ЗАРИПОВ.

Дунё овози — чет эл хабарлари

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси, бош министр Нур Муҳаммад Тараки Эрон радиоси ва телевидениеси орқали сўзлаган нутқида бундай деди: мамлакатдаги социал адолатсизликнинг ҳар қандай кўринишларини таг-туби билан йўқотиш, чинакам халқ манфаатларини ҳимоя қилиш халқ демократик партиясининг ва давлатнинг олий мақсадидир.

Н. Тараки янги ҳукуматнинг режаларига тўхталиб, мамлакатда ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар бошланганлигини айтди. Бу ислоҳотларнинг энг асосий вазифаси кишини-киши эксплуатация қилишидан ҳоли бўлган гуллаб-яшнаётган жамиятни барпо этишдир. У Афғонистон Демократик Республикаси бутун афғон халқи тўла қўллаб-қувватлаган ҳолда қабул қилинган қарорларни изчиллик билан амалга ошириш ниятида эканлигини айтди. Республиканинг тараққиёти ва ривожланиши йўлида тўсқинлик қилишга уринган реакцион унсурларнинг ҳар қандай иғвогарликларига қатъий зарба берилади.

Н. Тараки АДРда турли партияларнинг сиёсий ҳаётда иштироки тўғрисидаги саволга жавобан бундай деди: революция ғалаба қозониши билан барча ватанпарварлар Афғонистон халқ демократик партияси (АХДП) теварагига жипслашдилар. Бу партия Афғонистонда ягона умуммиллий, ватанпарвар ва демократик партиядир. Жуда яқин орада, деди у, мамлакатда газета нашр қилина бошланади. Бу газета АХДПнинг Марказий органи бўлади ва революция манфаатларини ҳимоя қилади, партиянинг фаолиятини такомиллаштиришда муҳим роль ўйнайди.

ЖИНОИЙ ЙЎЛНИНГ ФОШ ЭТИЛИШИ

Дамашқда Миср Араб Республикаси президенти Садат устидан Бағдодда 1 августда бошланадиган очиқ суд муносабати билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда 300 дан зиёд маҳаллий ва чет эл мухбирлари, 200 га яқин турли касаба союз ва жамоатчилик делегациялари вакиллари иштирок этдилар. Умумараб халқ конгресси секретариатининг Садатни жамоатчилик судига бериш тўғрисидаги баёноти ўқиб берилди.

Жамоатчилик суди составига ўн киши — Миср, Жазоир, Сурия, Ливия, Ироқ Ливан ва Фаластин вакиллари аъзо бўлиб кирдилар. Айблаш комиссиясининг раиси Аҳмад Абдул Ал Садатга қўйилаётган айбномани ўқиб берди.

Айбномада Садатнинг араб халқларига қилган хиёнати алоҳида таъкидланиб, уни араб ва Миср гражданлигидан маҳрум этиш, мол-мулкини мусодара қилиш ҳамда Садатни Миср халқига ва араб миллатига хиёнаткор киши деб ҳисоблаш талаб этилади.

(ТАСС).

ВСР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОТАСИ

ХАНОЙ. 23 июль. (ТАСС). Кеча Вьетнам Социалистик Республикаси ташқи ишлар министрининг ўринбосари Хоанг Бить Шон Хитой Халқ Республикасининг ВСРдаги мухтор элчиси билан учрашиб, унга ўз мамлакати ташқи ишлар министрлигининг жавоб нотасини топширди.

Вьетнам Социалистик Республикаси, — деб таъкидланади ВСР ташқи ишлар министрлиги нотасида, — доимо баҳсли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш йўлини тутиб келган.

Вьетнам Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри музокараларни 8 августда Ханойда бошлашни таклиф қилди.

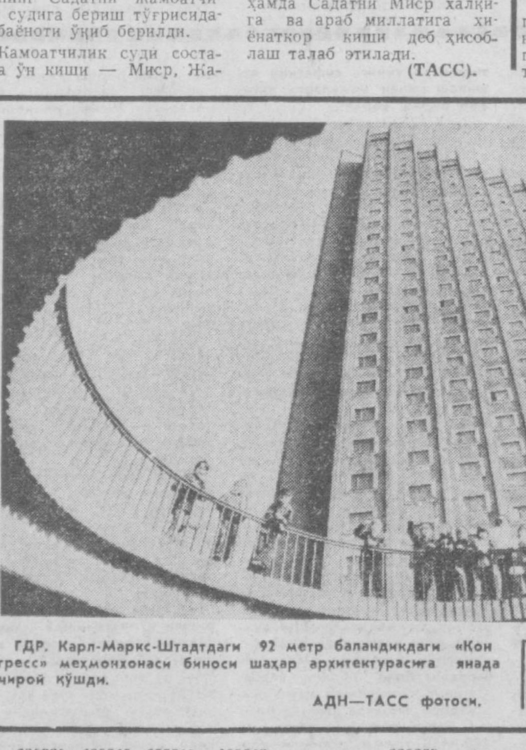

ГДР. Карл-Маркс-Штадтдаги 92 метр баландликдаги «Конгресс» меҳмонхонаси биноси шаҳар архитектурасига янада чирой қўшди.

АДН—ТАСС фотоси.

ШИФОКОРЛАР ОТРЯДИ

ПОЙТАХТИМИЗДА энг кекса билим масканларидан ҳисобланган Охунбобоев номидаги медицина билим юртини битириб эл-юрт соғлиғига посбон бўлаётган зиёкорларни республикамизнинг турли шаҳарлари ва чекка қишлоқларида ҳам учратасиз.

Билим юртини бу йил 630 шифокор битириб чиқди. Ҳамшира, тиш даволаш техниклари, дорихона хизматчилари ва медицинанинг бошқа соҳаларида хизмат қиладиган бу шифокорларнинг янги отряди ҳаётга йўлланма олди.

Бу йил билим юртини юзга яқин ўқувчи имтиёзли диплом билан тугатди. Ўқишда ва жамоат ишларида тенгдошларига ўрнак бўлган Малика Исроилова, Васила Якубаева, Светлана Қодирова, Сора Баронбаева ва бошқа ёшлар шаҳар ва қишлоқларга жўнаб кетишди.

Ҳозирда билим юртига ўқишга кириш истагини билдирган юзлаб йигит-қизлар имтиҳонларга жиддий ҳозирлик кўришмоқда. Медицина билим юрти бу йил 700 дан зиёд абитуриентларни қабул қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(702500, Ангрен шаҳри, 48 квартал, 1 «в»-уй)

1978—79 ўқув йили учун

КУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА

Ўзбек тилида: ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ, ИНГЛИЗ ТИЛИ, МАТЕМАТИКА, ГЕОГРАФИЯ-БИОЛОГИЯ;

Ўзбек ва рус тилида: УМУМИЙ ТЕХНИКА ПРЕДМЕТЛАРИ ВА МЕҲНАТ, РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (ўзбек мактаблари учун); РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (кенг профилда).

Институтга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

Ўзбек тили ва адабиёти мутахассислиги бўйича — ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН (ёзма ва оғзаки), СССР ТАРИХИДАН (оғзаки), ЧЕТ ТИЛИДАН (оғзаки).

Математика, умумий техника предметлари мутахассисликлари бўйича — МАТЕМАТИКАДАН (ёзма ва оғзаки), ФИЗИКАДАН (оғзаки), ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН (ёзма);

география мутахассислиги бўйича — ГЕОГРАФИЯДАН (оғзаки), МАТЕМАТИКАДАН (оғзаки), СССР ТАРИХИДАН (оғзаки), ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН (ёзма);

география-биология мутахассислиги бўйича — ГЕОГРАФИЯДАН (оғзаки), БИОЛОГИЯДАН (оғзаки), ХИМИЯДАН (оғзаки), ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН (ёзма);

инглиз тили мутахассислиги бўйича — ИНГЛИЗ ТИЛИДАН (оғзаки), СССР ТАРИХИДАН (оғзаки), ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИДАН (ёзма ва оғзаки).

Ариза институт ректори номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, медицина справкаси (286-форма), 3х4 см ҳажмдаги 4 дона фотосурат, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма.

Кирувчилар паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА КИРИШ УЧУН АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 31 ИЮЛГАЧА, КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 1 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА, СТУДЕНТЛИККА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 21 АВГУСТДАН 25 АВГУСТГА ҚАДАР ЎТКАЗИЛАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДАГИ 143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1978-79 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртида қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрланади: ПОЙАФЗАЛ БОШЛИҒИНИ БИЧУВЧИ (ўқиш муддати — 2 йил), ЧАРМ КЕСУВЧИ (1 йил), ЗАГОТОВКА ТИКУВЧИ (2 йил), СИЛЛИҚЛАШ ИШИНИ БАЖАРАОЛАДИГАН ПОЙАФЗАЛ ФРЕЗЕРЧИСИ (1 йил), ПОЙАФЗАЛ ДЕТАЛЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ИШИНИ БИЛАДИГАН ПОЙАФЗАЛ ЗАТЯЖКАЧИСИ (2 йил), КОНТРОЛЕРЛАР (2 йил), СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ (2 йил), ПОЙАФЗАЛ ТАГИДАГИ ДЕТАЛЛАРНИ МУСТАҲКАМЛОВЧИ (1 йил).

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун пойафзалчилар маданият уйи ва унда туристик, спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўлиб, уч маҳал овқат, кийим-бош, практикада ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИГА 8 — 9 — 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртини яхши ва аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справкалар, 6 та фотосурат (3х4 см.) ўқиш ёки иш жойидан характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳар, Богдан Хмельницкий кўчаси, 6-уй (84, 131, 122, 103-автобуслар, 2, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.25. — «Нима қилмоқ керак» (спектакль). 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — Концерт. 16.15 — «Объектив». 16.45 — «Ҳайвон ўргатувчи» (бадиий фильм). 18.00 — Москва комсомолининг ишлари. 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Мультфильмлар. 19.10 — Қишлоқ ишлар ва муаммолар. 19.40 — «Қалбга яқин қўшиқлар». 20.25 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 «Комиссарлар, сизларни шарафлаймиз». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «Ўрмонлар, тоғлар оша» (бадиий фильм). 12.10 — «Йигитча», фильм-концерт. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45 — «Нафосат оламида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Битирувчилар кечаси» (телетеатр, 2-қисм). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». (Москва). 22.00 — «Чорвачилик: тажриба ва муаммолар». 22.15 — «Москва вақти билан» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Истиқбол йўли» (бадиий фильм). 20.25 — Фильм-концерт. 20.50 — Янгиликлар. 21.10 — Ўқув кўрсатуви.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Эй бахтли инсон! (11, 13.30, 16, 18.30).

Муҳаббат — бу ҳаётдир — «ЧАЙКА» (11.30, 14, 16.30, 19, 21.30). «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20.00), «НУКУС» (11, 13.30, 15, 16, 18.30, 21.00), «ВОСТОК» (10, 13, 18.40, 21.30).

Сўнгги отишма — «ДРУЖБА» (11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 20.30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21.00).

Ғариб жинлар мамлакатида — «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.30, 19, 20.45).

Менга қайнона бўлинг — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Ўйинчоқ — РЕСПУБЛИКА «БИЛИМЛАР УЙИ» (12, 14, 16, 18.00).

Зорро — «ИСКРА» (17, 19.20).

ЁЗГИ БИНОДА

(Соат 20.50 ва 22.30 да бошланади)

Катта пойга — «ФЕСТИВАЛЬ»

Ғариб жинлар мамлакатида — «ХИВА».

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02551. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг, Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д — 2444.